

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 9 – Hloubětín, Zelenečská 500

Zelenečská 500, 198 00 Praha 9

Identifikátor školy: 600 040 151

Termín konání inspekce: 15. a 16. března 2004

Čj.:	01 0246/04-1404
Signatura:	oa9ax125

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola, zřizovaná Městskou částí Praha 14, Bratří Venclíků 1073 je účelové zařízení z šedesátých let. Škola má kapacitu stanovenou v rozhodnutí o zařazení do sítě škol na 99 dětí, školní jídelna 115 jídel. Výjimka ze stanoveného počtu dětí, uzavřená v souladu s vyhláškou se zřizovatelem pro školní rok 2003/2004, ani počet zapsaných dětí kapacitu nepřevyšuje. Děti jsou rozděleny do čtyř tříd, z nichž dvě jsou heterogenní s dětmi od čtyř do šesti let, jedna třída je vyčleněná pro děti tříleté a čtvrtá speciální třída je určena pro děti s vadami řeči.

Od 1. 7. 2001 je škola samostatným právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření. Na základě požadavku rodičů byl provoz školy prodloužen do 18 hodin.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Současný pedagogický kolektiv tvoří ředitelka a šest učitelek, oproti začátku školního roku se počet o jednu učitelku snížil (speciální pedagožka odešla v prosinci na MD). Ředitelka má vysokoškolské vzdělání, obor předškolní pedagogika, ostatní učitelky mají středoškolské vzdělání a splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci s dětmi v běžných třídách. Ve speciální třídě pracuje s dětmi učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti pro práci s postiženými dětmi (s praxí ve speciálních třídách) a bez příslušné zkoušky z českého jazyka. Logopedická péče (příslušným klinickým logopedem) v současné době zajištěna není. Situace se změní v nejbližší době (v jednání je dohoda s logopedem). Kolektiv je z větší části stabilizovaný, většina učitelek má dlouholetou pedagogickou praxi, mimo učitelky, která na školu nastoupila v říjnu 2003 a v předcházejících letech pracovala v jiném oboru. Všechny učitelky pracují na celý úvazek, rozvržení úvazků je provedeno s ohledem k potřebám provozu školy. Dopoledne jsou v provozu všechny čtyři třídy, odpoledne se děti spojují do třech.

Chod školy je dán organizační strukturou a organizačním řádem, který obsahuje základní povinnosti všech zaměstnanců a zároveň i delegované kompetence. Chod školy je konkretizován vnitřním a vnějším organizačním řádem, náplní práce jednotlivých pracovníků a rozvrhem činností v průběhu dne. Pro vlastní řídicí práci má ředitelka zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti, plán pedagogických a provozních porad. Řízení vykonává ředitelka, část kompetencí delegovala na svoji zástupkyni a ostatní učitelky. Ke kompetencím zástupkyně patří zastoupit ředitelku v době její nepřítomnosti, zajistit zástupy za nepřítomné učitelky, podíl na tvorbě koncepce a prověřování plnění vzdělávacího programu. Ostatní učitelky byly ředitelkou pověřeny jednotlivými úkoly. Pedagogické a provozní porady,

svolávané podle plánu činnosti, plní funkci poradního orgánu ředitelky. Při poradách dochází k předávání veškerých informací, pravidelně jsou při nich projednávány i otázky metodické. Aktuální informace ředitelka vzhledem k velikosti zařízení předává osobně, důležité informace jsou předávány písemně.

Ve vedení lidí se ředitelka zaměřuje na vytváření pozitivních pracovních vztahů. Méně se však daří u některých učitelek uplatňovat získané poznatky v praxi, což se projevilo nevhodnou volbou metod a metodickými chybami. Ředitelka provádí hospitační a kontrolní činnost rovnoměrně u všech učitelek. Zápisy obsahují závěry pro další práci učitelek a jejich vyjádření akceptující zmíněná doporučení. Nedostatky souvisejí s osobními schopnostmi a invencí učitelek. Ředitelka se dobře orientuje v současných trendech předškolní výchovy a průběžně se vzdělává. Pro letošní školní rok učitelkám doporučila samostudium vybraných titulů z odborné literatury a kromě toho pro ně organizuje odborné semináře v rámci konání pedagogických rad na škole z oblasti „Zdravá výživa“ a několik psychologických témat souvisejících se současnými problémy ve vztahu k dětem předškolního věku.

Pro hodnocení a evaluaci jsou vytvořena vlastní pravidla. Učitelky provádějí hodnocení na úrovni třídy. Pro evaluaci pedagogického procesu jsou písemně zpracována kritéria. Učitelky hodnotí svou práci, vhodnost užívaných forem a metod. Dále hodnotí třídní vzdělávací programy vzhledem ke školnímu programu a individuální hodnocení dětí v návaznosti na pedagogické záznamy. Ředitelka hodnotí vlastní pedagogickou a řídicí činnost, přičemž výsledky využívá jako podklad pro vypracovávání výroční zprávy. Pro hodnocení pedagogických i provozních pracovníků ředitelka vypracovala kritéria hodnocení, se kterými byli všichni seznámeni.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mají velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Účelová budova z počátku šedesátých let vyhovuje svými prostorovými podmínkami provozu předškolního zařízení. V přízemí jsou dětské šatny a kuchyně. V prvním i druhém patře jsou vždy dvě třídy se sociálním zázemím, přípravná jídelna a menší místnost, která v prvním patře slouží jako sborovna, ve druhém jako kancelář ředitelky školy. V přízemí (v místě původní dětské šatny a kanceláře) vybudovala ředitelka moderní saunu s veškerým potřebným zázemím. Zároveň pečuje o obnovu technické stránky. Od poslední inspekce proběhla celá řada rekonstrukcí a oprav: dětské umývárny, přípravné kuchyňky, zařízení kuchyně, výměna podlahové krytiny ve všech třídách a ve vestibulu školy a obnova šatnového nábytku. V problematickém stavu zůstávají pouze okna, jejich výměna bude realizována postupně, v závislosti na finančních možnostech. Třídy jsou členěné na dvě místnosti (pracovnu a hernu), ke druhé vždy přiléhá nevelký kabinet, který však nestačí vyrovnávat nedostatek úložného prostoru. Postupně je obnovován úložný nábytek, zatím je jedna třída vybavena kompletně, další částečně. Naopak dětský sedací nábytek je starší a již méně vhodný. Uspořádání nábytku je tradiční (pouze podél stěn), takže nevytváří žádoucí hrací koutky, ve kterých by děti měly při hře pocit soukromí. Ve třídě nejmladších dětí chybí dětský nábytek, který by děti inspiroval k námětovým hrám (kuchyňka, křesílka, stoleček apod.). Také výzdoba celé školy je pro předškolní věk málo inspirativní, ačkoliv je vkusná a upravená. Ke škole přiléhá upravená zahrada, vybavená zejména kovovými, ale i dřevěnými herními prvky. Výhodou je dostatek přehledného prostoru a pěstovaná vzrostlá zeleň.

Škola je vybavena přiměřeným množstvím hraček, pomůcek, doplňků i sportovních potřeb. Ve všech třídách jsou pianina a moderní audiotechnika. Hračky jsou umístěny ve skříních, převážně ale v pojízdných kontejnerech, které dětem usnadňují manipulaci a podporují tak

jejich zájem o činnost. Didaktický materiál je uložen ve sborovně a je převážně tradičního charakteru, novinek má škola méně. Dětská literatura je v přiměřeném množství v každé třídě, část titulů je rovněž ve sborovně.

Ředitelka školy sleduje nakládání s materiálními zdroji. Protože finančních prostředků není dostatek, promýšlí postup obnovy zařízení a zároveň kontroluje, jak jsou zakoupené potřeby využívány.

Materiálně-technické podmínky umožňují plnit zvolený program, jejich úroveň je velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávací práce

Mateřská škola v dlouhodobém koncepčním záměru vychází z principů programu „Školy podporující zdraví“. Školní vzdělávací program „Hrajeme si celý den“ zmíněné principy rozvíjí. Forma zpracování respektuje požadavky rámcového programu. Obsahuje charakteristiku, specifické vzdělávací cíle, doporučená témata na celý školní rok vztahující se k ročním obdobím a tradičním svátkům (společná pro všechny třídy) a hodnocení podmínek školy.

V současné době učitelky na základě poznatků získaných dalším vzděláváním vypracovávají třídní programy, které konkretizují stanovená témata na činnosti. Úroveň plánování není jednotná a je ve zkušební fázi. Ředitelka ponechává učitelkám možnost volit si vlastní podtémata a ověřovat si v praxi získané poznatky.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými principy předškolního vzdělávání.

Povinná dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu. Škola využívá předepsaných tiskopisů, které jsou řádně vyplněny. Rovněž dokumentace požadovaná k zařazení dětí do speciální třídy je u všech zapsaných dětí v pořádku. Zápisy v Přehledech výchovné práce dokládají průběh činností v průběhu dne. Učitelky ve všech třídách vedou o dětech pedagogické záznamy, které uplatňují v individuálním přístupu.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Systém kontroly naplňování vzdělávacího programu je součástí školního vzdělávacího programu. Základem jsou pravidla vnitřní evaluace, která stanovují kdo, jak často a jakým způsobem má hodnotit jednotlivé složky vzdělávacího procesu. Na základě dílčích výstupů od učitelek a na základě průběžné vlastní kontrolní činnosti sestavuje ředitelka celkové hodnocení, ve kterém vyznačuje, v čem je kolektiv zaměstnanců úspěšný a naopak v čem byly zjištěny rezervy. Z těchto závěrů pak vyvozuje úkoly a opatření pro další období.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce je ve většině ukazatelů přizpůsobena potřebám dětí předškolního věku. Režim dne je nastaven tak, aby umožňoval pružné přizpůsobování zájmům dětí i aktuální situaci ve škole. Poměr spontánních a řízených aktivit je v principu vyvážený, k mírné převaze řízených činností dochází dva dny v týdnu, kdy jsou dopoledne organizovány zájmové aktivity vedené lektory (výuka angličtiny a taneční kroužek). Další kroužky, které škola nabízí, jsou pořádány v odpoledních hodinách. Pitný režim je školou

zajištěn a děti jsou zvyklé jej využívat, připomínky byly vzneseny k nevhodnému systému omývání hrnečků.

Pro rodiče je vytvořen informační servis ve vestibulu školy, částečně i v dětských šatnách. V době inspekce zde byly umístěny pouze údaje organizačního a provozního charakteru; výtvarné dětské práce. Informace o programu školy a jeho plnění či o probíhající spolupráci s rodiči chyběly.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání ve většině ukazatelů.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace ve všech třídách u všech šesti učitelek za účasti ředitelky školy a s následnými rozbory. Učitelky ve své práci uplatňují spíše tradiční formy učení, s nižší aktivitou dětí.

Spontánní činnosti

Ke spontánním činnostem děti motivovalo prostředí a připravené činnosti. Pro spontánní hry si většina učitelek zvlášť konkrétní pedagogický záměr nepřipravila, děti měly možnost zvolit si hru i kamaráda pro hru samostatně. Pozornost učitelek byla spíše zaměřena na zapojení všech dětí a naplnění stanoveného cíle formou výtvarných či pracovních činností, které integrovaly do spontánních her a organizovaly je skupinovou formou. Učitelky v přístupu k dětem byly empatické, pružně reagovaly na jejich potřeby. V průběhu her sledovaly projevy chování a podporovaly jejich sebedůvěru. Méně pozornosti však věnovaly smysluplnosti činnosti, rozvoji komunikativních dovedností a spolupráci mezi dětmi. Také užívané hodnocení bylo spíše obecné a neadresné. Děti si hrály jednotlivě i ve skupinách, spontánně navazovaly vzájemné kontakty. Převažovaly hry konstruktivní se stavebnicemi u stolečků i v herně, hry stolní a částečně byly rozvíjeny i hry námětové. U nejmladších dětí se hry pod vedením různých učitelek výrazně lišily, první den neměly děti vhodné podmínky časové ani organizační, ale druhý den projevily zájem pro různé činnosti, které učitelka vhodně podporovala. Nedostatek v podobě kráceného času a malá podpora ze strany učitelek k rozvíjení her se objevoval i v dalších třídách. V závěru her byly děti zapojeny do úklidu prostředí, možnost ponechat rozestavěnou stavbu pro další hry v průběhu dne učitelky nevyužily.

Spontánní činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Obsah řízených činností navazoval na aktuální téma. Učitelky si pro jejich realizaci předem připravily specifické cíle, metody a formy. Ve sledovaných činnostech převažovaly skupinové formy, při kterých učitelky měly větší možnost se dětem individuálně věnovat a umožnit jim pracovat podle vlastního pracovního tempa. Výhodou zvolené organizace byla možnost dětí volit si činnosti (řízených aktivit se děti nemusely účastnit). Zájem dětí byl podpořen vstupní motivací a i přesto, že učitelky děti k činnostem nenutily, většina z nich plánovaný úkol splnila. Délka koncentrace pozornosti odpovídala zájmu dětí o nabídnutou činnost. Méně pozornosti ale některé učitelky věnovaly diferenciaci úkolu vzhledem k věku a úrovni dětí. Negativně působil převažující verbální projev učitelek a dále to, že některé nedoceňují schopnosti dětí, takže vytýčené úkoly byly pro ně příliš snadné. (Příkladem je procvičování základních barev ve skupině 4-6 letých dětí.) Skupinovou formu pro řízené činnosti zvolila i učitelka ve speciální třídě, která se průběžně přizpůsobuje potřebám dětí a systematicky podle zájmu dětí zařazuje procvičování mluvidel. Také práce s knížkami, které děti přinesly z domova v rámci tematického bloku, byla skupinová. Učitelka vhodně reagovala na zájem

děti a z vybrané publikace četla krátkou pohádku. Během četby kladla dětem otázky, které provokovaly jejich myšlení. Při malování s nejmladšími dětmi se učitelka soustředila na kvalitní motivaci a podporu tvořivosti, děti projeví samostatnost a zručnost při práci se štětcem a barvami. Výsledné práce byly nadprůměrné.

Řízené pohybové aktivity měly formu ranních cvičení. Skladba cvičení měla ve všech třídách spíše relaxační charakter, ale z fyziologického hlediska byla málo účinná. Učitelky se málo věnovaly důslednému procvičování a provádění zdravotních cviků, nepodporovaly rytmické cítění dětí a nereagovaly na projevy nesoustředění dětí. Ani pohybové či hudebně pohybové hry děti neuspokojily, protože učitelky je málo opakovaly a nedbaly na skutečnost, že některé děti nechápou dobře pravidla či si nevědí rady s novým pohybem. Určením pohybové hry v závěru učitelky nepodpořily rozhodovací schopnost u dětí.

Řízené činnosti dosahovaly dobré úrovně.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Sebeobslužné návyky dětí související s obsluhou při podávání jídla jsou mimořádné. Všechny děti včetně nejmladších se dokážou obsloužit a aktivně pomáhají při podávání jídla. Méně pozornosti je věnováno fixování hygienických návyků. Heterogenní uspořádání posiluje sociální rozvoj. Děti jsou přirozeně komunikativní a jejich vzájemné vztahy jsou povětšinou kamarádké. Úroveň řečových schopností, rozumových schopností a myšlenkových operací pro nedostatek podnětů k verbálnímu projevu dětí nebylo možné vysledovat. Učitelky se u dětí dostatečně věnují rozvoji jemné motoriky zařazováním nejrůznějších her a výtvarných či pracovních činností, nedůslednost se však projevila v rozvíjení pohybových dovedností. Úroveň výtvarných i hudebních schopností převážně odpovídá věku dětí. Nedostatečně zajištěná individuální logopedická péče ve speciální třídě se projevuje v pokroku úrovně výslovnosti jednotlivých dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti dosahují dobré úrovně.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení souhlasí s údaji uvedenými ve zřizovací listině.

Mateřská škola má základní program rozšířený o prvky programu „Školy podporující zdraví“. V předcházejícím období se vedení školy podařilo ve spolupráci se zřizovatelem vybudovat saunu, využívanou všemi dětmi. Kromě pravidelného saunování se děti otužují vzduchem a sprchováním, což se příznivě odráží na klesající nemocnosti. Z nadstandardních aktivit, které škola dětem nabízí zajišťuje seznamování s anglickým jazykem a kroužek „Rytmik“ odborný lektor. Oba kroužky si rodiče hradí a jsou zařazeny do dopoledního programu, což nepříznivě narušuje vzdělávací program školy. Kroužek výtvarný, pracovní a hudební vedou kmenové učitelky v odpoledních hodinách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. SKU 05/2193/2001, vydané Magistrátem hl. města Prahy dne 19. listopadu 2001
2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 14, ke dni 1. července 2001
3. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a dětí pro školní rok 2003/2004

4. Soubor vnitřních směrnic (Organizační řád školy, vnitřní a vnější řád, denní režim, rozpis služeb, kritéria hodnocení pedagogických a ostatních pracovníků, pravidla vnitřní evaluace a hodnocení MŠ)
5. Dlouhodobý koncepční záměr
6. Školní vzdělávací program „Hrajeme si celý den“, Třídní vzdělávací plány pro školní rok 2003/2004
7. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2003/2004 všech čtyřech tříd
8. Přehledy o docházce dětí všech tříd ve školním roce 2003/2004
9. Evidenční listy dětí pro školní rok 2003/2004
10. Dokumentace o dětech ze speciální třídy pro školní rok 2003/2004
11. Pedagogické záznamy o dětech
12. Zápisy z pedagogických porad ve školním roce 2003/2004
13. Zápisy z hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004
14. Zápisy z provozních porad ve školním roce 2003/2004
15. Zápis ze schůzky s rodiči ve školním roce 2003/2004
16. Personální dokumentace současných pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti nejsou v současné době příznivé. Absence speciálního pedagoga a systematické logopedické péče se negativně projevuje v úrovni výchovně-vzdělávací činnosti. Ředitelka má dobře nastavený evaluační systém, rezervy byly shledány v metodickém vedení učitelek.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti se postupně daří zlepšovat. Mateřská škola má nově vybudovanou saunu, kterou využívá na podporu zdravého vývoje u dětí. Ředitelka se této oblasti věnuje v souvislosti s programem.

Výchovně-vzdělávací činnost vychází ze školního programu a její úroveň je ovlivněna osobními schopnostmi a invencí jednotlivých učitelek k zavádění nových forem a metod do praxe.

Od poslední inspekce došlo ke kvalitativnímu posunu v oblasti plánování. Vybudováním vlastní sauny se také zlepšily podmínky pro rozšíření péče v oblasti podpory zdraví dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláškalová	L. Tláškalová v.r.
Člen týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.

V Praze dne 29. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Eva Cífková

Dr. Eva Cífková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 66 Praha 6 . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-04-16	01 0246/04-1404
Zřizovatel M.č. Praha 9 –Vysočany, Sokolovská 324	2004-04-16	01 0246/04-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-		Připomínky nebyly podány.